

K TÝLOVÉMU ZABEZPEČENÍ

Porušuji tradici rubriky **Názory čtenářů** v našem časopise Vojenská mysl v tom smyslu, že nereaguji na článek některého určitého autora.

Prísne logicky vzato, týlové zabezpečení (TZ) se všemi svými prvky a službami v oblasti operačního týlu aplikovaného na naše podmínky musí být domyšleno i do úrovně taktické, ba co více „monotaktické“ – do muže a vozidla, bojové techniky, zbraně. Musí vycházet z hlubšího zámyslu obranné doktríny ČSFR. Bylo by nesmyslem tvrdit, že tento článek vše vyřeší. Neklade si to za cíl, ať již z hlediska širší záběru znalostí a informací autora, tak i rozsahu uvedeně tematiky. Článek je svoji povahou diskutabilní, ale je psán v dobré víře napomoci řešit některé souvislosti.

Dosavadní koncepce týlového zabezpečení platná pro Československou armádu v rámci Varšavské smlouvy byla směřována směrem ven z republiky, ať již vlastní aktivací polního systému TZ rozvíjejícího se v průběhu válečného konfliktu a odvíjejícího se všeobecným směrem „vlastní (popřípadě spojevecké) území (válečná produkce všeho potřebného k živení válečné činnosti, včetně specializované lékařské pomoci) – území protivníka“ se všemi prvky a atributy, které k týlovému zabezpečení patří. Úloha naší armády byla limbována, řekněme, po řeku Rýn.

Změnou celkové koncepce postavení ČSFR v rámci i mimo vojenských koalic a naší armády po přijatých úmluvách o snížení počtů válečných arzenálů ve Vídni i předpokládaném vystoupení ČSFR z Varšavské smlouvy se v mezidobí, které vzniká mezi tímto vystoupením a případným začleněním se do jakékoli formy kolektivní bezpečnosti (ať již jako aktivní člen nebo pasivní neutrál) dostává ČSFR do situace, kdy její armáda musí prakticky zabezpečit kruhovou obranu federace. Bylo by nelogické, i na základě znalostí zkušeností z lokálních válek rozčlenit zásoby a týlové zabezpečení tak, aby nebyly využity.

Tento stav svým způsobem připomíná **stav obklíčení**, z něhož se však nelze dostat jinak než politickým jednáním, ale k tomu je třeba udržet odolnou obranu a nedopustit velkou ztrátu státního území, důležitých ekonomických a politických center, velkého počtu obyvatelstva schopného se na obraně jakýmkoli způsobem podílet, důležitých komunikací, atd. Obranu však plně musí zabezpečit tyl. Bude tento stav, kdy prokážeme odhodlání bránit svoji státní a národní existenci, trvat 30 dní? Nebo 60? Zkušenosti z lokálních válek nesvědčí ve prospěch dlouhodobě vedených konfliktů, zvláště nyní v éře vysoce přesných zbraní a „inteligentních“ střel, kosmického průzkumu a dalších zbraňových systémů zpracovávaných nejmodernějšími technologiemi. A tzv. „partyzánská válka“ – zdá se, že nikdo není prorokem. . .

Na základě výše telegraficky uvedených aspektů se však domnívám, že tyl by měl být strukturálně rozdělen a rozčleněn tak, aby jednak vyhovoval ko-

nečnému zámyslu vedení obranné činnosti ČSA, ať již sborově, divizně, či praporně členěné, vysoce manévrovatelné, tedy i s vysoce pohyblivým týlem, který svými útvary (jednotkami) a zásobami maximálně přiblížit bojujícím vojskům, ba je přímo do nich zařadit s důrazem na munici (včetně ženijní) i PHM, ale i pro úpravu komunikací všeho druhu.

Na předpokládaných směrech vedení aktivní obranné bojové činnosti, protiztečích, protiútocích k obnově státní hranice mít již v míru variantně vyčleněné ženijně zabezpečené rozptýlené sklady, opravný poškozené techniky, nemocnice, a to nikoli pouze v terénu, ale i formou různých depozit, které využívat. (Samozřejmě, že pokud tyto prvky budou členěny prostorově, vyžadují v míru větší nároky na kontrolu, údržbu, obměnu, ale i za nejnepríznivější varianty konfliktu, jehož zahájení by bylo uskutečněno s překvapením, lze předpokládat určité procento ztrát, které by však nemělo svědčit proti této myšlence.)

Velení týlu, by podle mého soudu, mělo odpovídat požadavku směru (úseku), ať již početně velkým štábem a významem, který by byl variabilní, vybaven počítačovou technikou odolnou vedení bojové činnosti v poli, spojovací technikou s možností dalších jiných netradičních způsobů spojení.

Útvary (jednotky) týlu by měly představovat určitou jednotypovou „zásobovací jednotku“ (četu, rotu), která typovými komplety, jimiž by byla vybavena, by byla schopna zabezpečovat jakoukoli typovou jednotku vedoucí boj. Komplety by byly vytvářeny prakticky ze všech druhů nejdůležitějšího materiálu, u něhož samozřejmě předpokládám paletizaci maximálně středních, ale i malých rozměrů, již by mohly manipulovat dostupné mechanizační prostředky, které jsou běžné v našem NH i malých soukromých podnicích. (Zjevnou nevýhodou by byl vyšší počet střední dopravní techniky i osob, výhodné by však byly nižší ztráty při úderech protivníka – větší rozptýl zásob).

Také se domnívám, že lékaři by měli být blíže k lidem (otázkou zůstává reálný počet lékařů), proto by měli být začleněni do rot, praporů i s materiálem a prostředky pro poskytování 1. lékařské pomoci, při nedostatku lékařů by však bezpodmínečně měli být u stupně prapor, pluk. Specializovaná lékařská pomoc by pochopitelně byla poskytována ve specializovaných nemocnicích. Odsun raněných a nemocných ponechat v zodpovědnosti vždy velitele vyššího stupně, koloběhy však zkrátit a zvýšit počet odsunových prostředků; plně využívat zařízení civilního sektoru zdravotnické služby, školy, kulturní domy, atd.

Týl zbavit i obtíží zbytečných mezikoloběhů mezi subordinačními stupni (ztráta času, energie, lidí, prostředků, snížení počtů cílů), uskutečňovat odběry z výrobních podniků například přímo k adresátovi, poněvadž ramena dopravy zpravidla nebudou tak dlouhá, vezmeme-li v úvahu směr střed republiky – státní hranice (nikoli osu západ – východ ČSFR). K zásobování „typové bojové jednotky“ (zřejmě rota, prapor) využívat hmotnostně, objemově, početně, snadno manipulovatelně použitelné komplety, které by ne-

měly být řízeny výlučně otázkou hospodárnosti, měly by být postačující na jeden až dva dny, lépe i tři dny bojové činnosti (nelze plně počítat s tím, že bojující útvary budou pravidelně v obraně zvláště od počátku zahájení války vyšším stupněm zabezpečovány, mohou bojovat v obklíčení, atd.), ale musí být soběstačné, a to na poměrně dlouhou dobu.

Rozložení zásob by proto mělo být vyšší než je dosud, útvary by v pásmu své obrany měly být seznámeny s těmi místními zdroji, ale i rozmístěnými depozity. Myslím, že výše zásob by měla být s těmito dalšími zdroji podle důležitosti materiálů bez dalšího doplňování zabezpečena na 14 až 18 dnů. Co to v současnosti představuje? Objem materiálu i po rušené bojové technice a snížení počtů armády.

Řekl bych, že otázka hospodárnosti vedení války dozná šok nikoli pouze z konfliktu vlastního, ale ohromné spotřeby především munice v prvních dnech boje, a to bez ohledu na to, zda konflikt bude představovat skutečnou záchovu národní a státní existence, nebo bude pouze demonstrační bojovou obrannou činností. Týlové zabezpečení však bude muset pracovat a fungovat na plné obrátky. Znamená to také, že v době míru nelze na obraně šetřit a improvizovat, ale systematicky rozvíjet tyl a infrastrukturu státu.

Pro počátek samozřejmě je nezbytné vycházet ze současného zabezpečení tylu, ať již materiálem, tak i dopravními a manipulačními prostředky, organizační struktury i personálního složení. V podstatě lze za 1. zásoby pouze přerozdělit na směry hlavního úsilí obrany, stanovit rozložení zásob, začlenit tyl blíže do vojsk včetně zdravotnické služby, obdobně jako u výsadek, posílit ji vzdušnými prostředky odsunu, tyl členit na více sledů i u vyšších stupňů; za 2. mít k dispozici legislativní ustanovení branného zákona tak, aby a) využití místních zdrojů i výroby bylo skutečně podřízené obranyschopnosti federace, ale b) došlo k užšímu propojení jednotek civilní obrany, domobrany, policie, atd. Za 3. ovlivnit „netýlaře“ v tom smyslu, že každý velitel i voják musí být svým vlastním týlařem, rovná se hospodářem, ekonomem, prvotřídním profesionálem. Každý voják si musí být vědom na 300 %, že nemá kam odejít, že mu nikdo cizí nepomůže. (Tedy problém výchovy.)

V dalším období pak je nezbytné počítat s infrastrukturálními otázkami budování nebo vylepšování komunikací, produktovodů na těch pravděpodobných směrech, které v minulosti nebyly považovány za aktuální. Vyvíjet, nakupovat takovou týlovou nebo bojovou techniku, která by slučovala prvky dopravy a použití zásob, tzv. „průzkumně bojově týlový systém“, jenž si cíl vyhledá, zásobí se a ničí ho a je schopen dlouhodobě autonomně bez mezizásobování působit, přičemž vezené zásoby „munice, PHM“ by musely představovat hmotnostně i objemově procentuálně co nejmenší podíl systému. (Možná, že by došlo i k netradičnímu pojetí munice a PHM: vodík, atomová energie . .)

Domnívám se však, že tato otázka není svým charakterem pouze ekonomická, ale z perspektivního hlediska i politická.

Podplukovník Ing. Jan Mestek